

LAGRÅDET

Utdrag ur protokoll vid sammanträde 2015-03-20

Närvarande: F.d. justitierådet Lennart Hamberg samt justitieråden Kristina Ståhl och Agneta Bäcklund.

Vissa frågor med anledning av införandet av en nationell referensram för kvalifikationer för livslångt lärande

Enligt en lagrådsremiss den 5 mars 2015 (Utbildningsdepartementet) har regeringen beslutat inhämta Lagrådets yttrande över förslag till

1. lag med bemyndigande att meddela föreskrifter om avgift för ansökan om att få beslut som avser kvalifikationer för livslångt lärande,
2. lag om ändring i högskolelagen (1992:1434).

Förslagen har inför Lagrådet föredragits av departementssekreteraren Christine Wälikangas, biträdd av kanslirådet Carina Lindén.

Förslagen föranleder följande yttrande av Lagrådet:

Lagen om ändring i högskolelagen

Av lagrådsremissen framgår att en nationell referensram för livslångt lärande bör införas. Bakgrund till förslaget är en rekommendation från Europaparlamentet och rådet om en europeisk referensram för kvalifikationer för livslångt lärande (EUT C 111, 6.5.2008).

Den nationella referensramen ska utformas så att den kan inkludera kvalifikationer som utfärdas såväl inom det offentliga utbildningssystemet som av andra aktörer. Enligt förslaget ska i förordning fastställas vilken nivå i den nationella referensramen som vissa författningsreglerade kvalifikationer ska ha. Den som utfärdar en kvalifikation vars nivå inte fastställs av regeringen ska kunna ansöka om att få ett beslut om vilken nivå i referensramen som kvalifikationen motsvarar. En sådan ansökan ska prövas av Myndigheten för yrkeshögskolan.

Den nämnda prövningen av inplacering i nivåer kommer, enligt vad som framkommit vid föredragningen, att regleras på förordningsnivå. Avsikten är att beslut som fattas av Myndigheten för yrkeshögskolan ska kunna överklagas enligt vad som närmare kommer att regleras i förordningen.

I lagrådsremissen föreslås emellertid en ändring i 5 kap. 1 § högskolelagen, av innebörd att "vissa beslut" om kvalifikationer för livslångt lärande ska prövas av "en särskild överklagandenämnd". Härmed avses enligt remissen, s. 26 ff., den nämnd som enligt 1 § förordningen (2007:991) med instruktion för Överklagandenämnden för högskolan ska pröva vissa beslut på högskoleväsendets område, se även 12 kap. 2 § högskoleförordningen (1993:100).

Vid föredragningen har som motiv för en sådan ändring i högskolelagen angetts att en förordningsreglering möjligen inte skulle vara tillräcklig, nämligen om den nuvarande bestämmelsen i högskolelagen om nämndprövning av vissa beslut hindrar att nya uppgifter för samma nämnd regleras enbart på förordningsnivå. Därvid har åberopats den formella lagkraftens princip.

Enligt Lagrådets mening innebär emellertid inte befintlig reglering i högskolelagen något behov av en lagbestämmelse av tänkt slag, när avsikten är att på förordningsnivå föreskriva vilka beslut som kan överklagas och även vilken instans som besluten kan överklagas till. Den föreslagna ändringen i högskolelagen kan därför utgå.

I den mån det skulle finnas andra skäl att närmare lagreglera överklagandeförfarandet, bör platsen för en sådan reglering övervägas ytterligare. Det kan då anmärkas att högskolelagen inte innehåller några regler om kvalifikationer för livslångt lärande, och begreppet nämns överhuvudtaget inte i lagen.

Lagen med bemyndigande att meddela föreskrifter om avgift för ansökan om att få beslut som avser kvalifikationer för livslångt lärande

Lagrådet lämnar förslaget utan erinran.